

RAN-2501001204010009 / 2501000104033101
B. A. (Sem.-IV) (NEP) Examination April - 2026
Sociology - Major (Paper-08)
Sociology of Social Movement in India
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પ્રત્યેક પ્રશ્નના જવાબ લખો. Write the answer to each question. (3) પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ આપેલ છે. The marks for the question are given on the right side.	Seat No.: Student's Signature
--	--

- પ્ર. 1. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) 10**
1. હર્બટ બ્લૂમરે સામાજિક આંદોલનના કેટલા પ્રકારો દર્શાવ્યા છે?
 2. 'બ્રહ્મ સમાજ'ની સ્થાપના કોણે કરી હતી?
 3. પ્રાર્થના સમાજની સ્થાપના કોણે કરી હતી?
 4. ભારતીય કિસાન યુનિયનની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી?
 5. 'હિન્દ સ્વરાજ' કોનું પુસ્તક છે?
 6. સતીપ્રથા બંધ કરાવવામાં કયા સમાજ સુધારકનો મહત્વનો ફાળો છે?
 7. ક્રાંતિકારી આંદોલનની સ્પષ્ટતા કરો.
- પ્ર. 2. સામાજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા આપી સામાજિક આંદોલનના ઉદ્ભવ અંગેની સમજૂતી આપો. 13**
- અથવા**
- પ્ર. 2. સામાજિક આંદોલન અંગેનો સાપેક્ષિક વંચના અને તનાવ સિધ્ધાંતની ચર્ચા કરો.**
- પ્ર. 3. ભારતમા થયેલ દલિત ચળવળ વિષે વિગતે ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર. 3. નક્સલવાદી આંદોલનની વિગતે સમજૂતી આપો,**
- પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 7+7=14**
1. સામાજિક આંદોલનની અસરો
 2. પૂનઃનિર્માણનો સિધ્ધાંત.
 3. બ્રહ્મ સમાજ.
 4. 'નર્મદા બચાવો' આંદોલન.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Write a short answer to the following questions. (Any five)** **10**
1. How many types of social movements did Herbert Bloomer describe?
 2. Who founded the 'Brahma Samaj'?
 3. Who founded the Prarthana Samaj?
 4. When was the Bharatiya Kisan Union founded?
 5. Whose book is 'Hind Swaraj'?
 6. Which social reformers played an important role in ending the practice of Sati?
 7. Explain the revolutionary movement.
- Q. 2. Define social movement and explain the emergence of social movement.** **13**
- OR**
- Q. 2. Discuss 'relative deprivation' and 'strain theory' in the context of the origin of social movement.**
- Q. 3. Discuss in detail the Dalit movement in India.** **13**
- OR**
- Q. 3. Explain in detail the Naxalite movement.** **13**
- Q. 4. Write a short note. (Any two)** **7+7=14**
1. effect of social movement
 2. Revitalization theory
 3. Brahmo Samaj.
 4. 'Save Narmada' movement.
-